

Naturstyrelsen
Nst@nst.dk**Spørgsmål til Viborg Kommunes behandling af ansøgning fra Tangeværket om fortsat drift i forlængelse af vedtagelse af lov om ophævelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen.****Dato: 05-01-2015**Sagsnr.: 14/23695
Sagsbehandler: vpoboDirekte tlf.: 87 87 55 70
Direkte e-mail.: obo@viborg.dk

I forbindelse med ophævelsen af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå har Viborg Kommune modtaget ansøgning om fortsat drift af Tangeværket fra Gudenåcentralen, og kommunen skal derfor nu tage stilling til hvilke tilladelser/vurderinger, der kræves.

Viborg Kommune har tidligere modtaget Naturstyrelsens vejledende udtalelse om Kommunens habilitet og om spørgsmålet om VVM pligt.

Idet det er tale om en meget særegen situation, hvor en model med lovgivning/koncession skal erstattes med et tilladelsessystem, en situation som er stort set uset, ser vi gerne, at Naturstyrelsen har mulighed for at komme med en vejledende udtalelse til den måde, vi fra kommunens side grundlæggende ser behandlingen af øvrige dele af sagen. Vi vurderer at spørgsmålene særligt relevante for at sikre at kommunen gennemfører en korrekt sagsbehandling.

Vi har i den forbindelse også noteret os, at ministeren i forbindelse med behandling af lovforslaget ved besvarelse af spørgsmål 1 den 18. november 2013 anførte:

"Jeg kan tilføje, at Naturstyrelsen står til rådighed for en drøftelse af de tvivlsspørgsmål, der måtte være."

VVM

Tak for Naturstyrelsens vejledende udtalelse af 3. december 2014 i sagen omkring Tangeværket.

Vi noterer os Naturstyrelsens udmelding omkring kompetenceforholdene og vil agere i overensstemmelse hermed.

Vi noterer også, at det er Naturstyrelsens vejledende opfattelse, at VVM-reglerne ikke finder anvendelse i tilfældet som det foreliggende.

Vi læser den vejledende udtalelse således, at heller ikke selve vandindvindingen – som kommunen skal tillade efter vandforsyningsloven – skal VVM-screenes.

Hører vi ikke andet fra Naturstyrelsen, går vi ud fra, at det er en korrekt fortolkning af Naturstyrelsens vejledende udtalelse.

Tilladelse efter vandløbsloven.

Hvad angår tilladelse efter vandløbsloven, er det som tidligere anført i Viborg Kommunes brev af 6.oktober 2014 vores vurdering, at en sådan kræves, primært med henvisning til, at det i såvel lovbemærkninger som ved ministerens fremlæggelse af lovforslaget vedrørende ophævelse af loven om Tangeværket anføres, at en sådan tilladelse kræves.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at det kræver tilladelse efter vandløbslovens § 48 og § 49 samt efter § 10 og § 11 i bek. nr. 1436 af 11/12/2007

Der er dog kommet forskellige udmeldinger under lovforberedelsen der kan skabe tvivl om den korrekte behandling af ansøgningen i forhold til vandløbsloven:

Miljøministeren sagde i fremsættelsestalen:

"Som en konsekvens af lovforslaget bør koncessionshaveren, Gudenaacentralen, søge Viborg Kommune om tilladelse efter Vandforsyningsloven og Vandløbsloven."

Kammeradvokaten skriver i notat af 3. april 2013:

"Bevarelse af værkets opstemning af Tange Sø vil ikke kræve tilladelse efter vandløbsloven."

Af lovbemærkningerne til L44 fremgår følgende:

"Naturstyrelsens vurdering, at koncessionshaveren som konsekvens af lovforslaget bør rette henvendelse til Viborg Kommune med henblik på, at der bliver truffet afgørelse om meddelelse af tilladelser vedrørende udnyttelse af vandkraften i Gudenaåen efter f. eks. vandløbsloven og vandforsyningsloven, idet Tangeværket som anlæg hindrer vandets frie løb og indvinder vand."

"Med hensyn til de pligter, som i dag påhviler Gudenaacentralen som følge af vilkår til koncessionen, har Naturstyrelsen forudsat, at disse fremover i relevant omfang videreføres som fastsatte vilkår til tilladelser efter Vandløbsloven eller Vandforsyningsloven."

Naturstyrelsen skriver i Notat af 14. maj 2013 " Om Naturstyrelsen og Danmarks Sportsfiskerforbunds opfattelser af det retlige grundlag for Tangeværket ved udløb af koncessionen eller ophævelse af Tangeloven".

"NST finder, at en ophævelse af Tangeloven og koncessionen ikke kan anses for omfattet af udtrykkene "anlægges" eller "ændres" i vandløbslovens forstand, og at den fortsatte drift af værket således ikke kræver tilladelse efter loven.

Det forhold, at der ikke tidligere er meddelt tilladelse efter loven kan for så vidt tale for, at der – uanset der ikke fysisk er tale om et nyanlæg eller en ændring – skal meddeles en ny tilladelse ved koncessionens ophør.

Om end rækkevidden af dette synspunkt efter NSTs opfattelse må anses for tvivlsom, finder NST under alle omstændigheder, at der i givet fald vil blive meddelt en sådan tilladelse."

Viborg Kommune skal derfor på baggrund af de modsat rettede vurderinger der fremgår af ovenstående anmode om vejledning fra Naturstyrelsen, om hvorvidt den fortsatte drift af Tangeværket forudsætter tilladelse efter Vandløbsloven.

I fald Naturstyrelsen vejledende vurderer, at den fortsatte drift ikke forudsætter en tilladelse efter vandløbsloven, anmodes Naturstyrelsen at vejlede kommunen om, med hvilken lovhjemmel der kan anvises til at kunne fastsætte et flodemål for Tange Sø, samt en beskrivelse af det opstemningsanlæg, anlæg med turbiner og fiskepassager, der er anlagt i Gudenåen.

Vandforsyningsloven.

I forbindelse med Tangeværkets fortsatte drift er der enighed om, at denne forudsætter en tilladelse efter vandforsyningsloven. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at Naturstyrelsen har vurderet, at "Tangeværket kan fortsætte driften uden tidsbegrænsning".

Viborg Kommune, som er myndighed efter vandforsyningsloven, er imidlertid opmærksom på, at Tilladelser til indvinding af overfladevand er tidsbegrænsede og højst kan meddeles for en 30 årig periode jf. lovens § 22.

Det er uklart for kommunen, på hvilket grundlag Naturstyrelsens konklusion drages, og Viborg Kommune ser ikke, at der er mulighed, i henhold til gældende lovgivning, for at meddele en tidsubegrænset tilladelse til indvinding af overfladevand fra Gudenåen.

Såfremt den højest tilladte meddelelsesperiode på 30 år kan fraviges i denne sag skal Kommunen anmode om en redegørelse for hvori hjemlen består?

Det kan for god ordens skyld oplyses, at Gudenaacentralen den 2. april 2014 har ansøgt om tilladelse til at indvinde overfladevand fra Gudenåen i 30 år?

Viborg Kommune skal desuden spørge Naturstyrelsen om Styrelsen bl.a. som vandplanmyndighed har kendskab til planer eller projekter der kan begrunde, at en vandforsyningstilladelse gives for en kortere periode end 30 år?

For ikke at trække kommunens behandling af Gudenaacentralens ansøgning unødvendigt ud, skal Kommunen anmode Naturstyrelsen om at svare på denne henvendelse inden 3 uger, eller alternativet inden da at meddele, hvor lang tid der kan forventes at gå, før kommunen modtager svar.

Med venlig hilsen

Ole Borg Christensen
Biolog

Kopi til
Gudenåcentralen
Peter Randrup
Peter Ilsøe
Peter Kaarup